

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 125/2015
12.11.2015.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер-Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца С.П. из Б., кога заступа пуномоћник Н.Б., адвокат из Н.С., против тужених Агенције за приватизацију из Београда и Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац из Београда, ради раскида уговора и дуга, вредност предмета спора 383.046 евра, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр.3098/14 од 14.01.2015.године, у седници већа одржаној дана 12.11.2015.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 3098/14 од 14.01.2015.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 2945/11 од 25.02.2014.године, у ставу првом изреке одбачена је тужба у делу захтева за утврђење да је раскинут уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције закључен дана 20.09.2007.године између тужиоца као купца и првотуженог као продавца, који је оверен код Првог општинског суда у Београду истога дана под Ов бр. 1576/07. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев за обавезивање тужених да солиданро тужиоцу врате уплаћени део купопродајне цене у износу од 383.046 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да првотуженој Агенцији на име трошкова поступка накнади износ од 195.000,00 динара, а друготуженој Републици Србији износ од 25.000,00 динара.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж бр.3098/14 14.01.2015.године, у ставу првом изреке одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду Привредног суда у Београду, а ставом другим изреке одбио је као неоснован захтев првотужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је преко пуномоћника из реда адвоката изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Првотужена је поднела одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка није тражила ни определила.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Иста није захваћена ни битном повредом из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП на које указује ревидент, јер нема недостатака због којих не би могла бити испитана. Побујана пресуда није супротна самој себи нити датим разлозима, као ни доказима у списима, те је неоснован ревизијски навод да судови нису ценили релевантне писане доказе и званичне акте туженог првог реда, већ да су пресуду засновали искључиво на налазу вештака економско-финансијске струке.

Према утврђеним чињеницама, парничне странке су 20.09.2007.године закључиле уговор о продаји 70% друштвеног капитала субјекта приватизације ДП К. в.-к. из Б., за купопордајну цену од 766.096,82 евра. Поред купопродајне цене чија је исплата уговорена у шест једнаких годишњих рата, тужилац је као купац преузео обавезу инвестирања у основна средства субјекта приватизације у износу од 40.000.000,00 динара. Према члану 5.5.1. Уговора инвестирање мора бити извршено у основна средства која служе искључиво за обављање претежне делатности за које је предузеће било регистровано на дан одржавања аукције, а тужилац се обавезао да у периоду од 3 године од дана закључења уговора обезбеди континуитет пословања субјекта приватизације у претежној делатности за коју је био регистрован на дан одржавања аукције. Чланом 7.1. Уговора странке су предвиделе раскидне разлоге, те да Агенција писмено обавештава купца да је уговор раскинут у случају испуњености раскидних разлога, када купац као несавесна страна губи право на повраћај плаћеног износа на име купопродајне цене и сва права и потраживања по основу овог уговора. Контролом субјекта приватизације од 17.04.2010.године утврђено је да се део предмета инвестирања супротно клаузули 5.2.1. Уговора не налази у функцији претежне делатности субјекта приватизације, те да тужилац није одржао континуитет у претежној делатности субјекта приватизације јер су обавезе истог порасле 6 пута у односу на обавезе из 2006.године, а раст обавеза није праћен растом обртне имовине те је пословни рачун субјекта приватизације у блокади од 17.12.2007.године. Такође је утврђено да тужилац супротно одредбама Социјалног програма из Анекса 1. Уговора није обезбедио редовну исплату зарада запосленима. Како ни у накнадно остављеном року тужилац није извршио наведене уговорне обавезе, тужена Агенција је 02.07.2010.године истом доставила обавештење о раскиду уговора са позивом на обавештење од 30.04.2010.године по коме тужилац у остављеном року није поступио. У току спора вештачењем је утврђено да тужилац није имао

опрему на име инвестирања у просторијама субјекта приватизације, већ да је део опреме код трећег лица, а да једна машина није ни коришћена у производњи. Такође је утврђено да су пословни приходи у 2009. у односу на 2008. годину опали за 30%, а да су расходи увећани за 52%, те да пословање субјекта приватизације даје негативне резултате, као и да је блокада текућег рачуна онемогућила редовно пословање субјекта приватизације и токове новца, па континуитет пословања није остварен.

Код овако утврђених чињеница и постављеног тужбеног захтева за утврђење да је уговор о продаји друштвеног капитала закључен између парничних странака 20.09.2007. године раскинут, те да тужиоцу тужени солидарно врате новчана средства уплаћена на име купопродајне цене правилна је одлука нижестепених судова да тужба у делу за раскид уговора није дозвољена сагласно члану 188. став 2. ЗПП, јер тужилац нема правни интерес за подношење тужбе у овом делу, будући да је уговор између парничних странака раскинут због неиспуњења уговорних обавеза од стране тужиоца као купца, а по обавештењу првотуженог од 02.07.2010. године. Правилно су нижестепени судови применили и одредбу члана 41а Закона о приватизацији, као и одредбу члана 7.1. и 7.2. Уговора по којима у случају раскида уговора због неиспуњења уговорних обавеза од стране купца, овде тужиоца, исти као несавесна страна губи право на повраћај уплаћеног износа на име купопродајне цене.

Неосновано је указивање ревидента да Агенција за приватизацију у складу са чланом 11. Закона о Агенцији за приватизацију није имала овлашћење да раскине Уговор о продаји друштвеног капитала, већ да је о недостацима утврђеним у поступку контроле поступка приватизације имала само овлашћење да обавести Министарство надлежно за послове привреде. По члану 9. истог закона став 1. тачка 6. Агенција спроводи поступак продаје капитала имовине субјекта приватизације, као и поступак продаје моделом стратешког партнерства у складу са законом. Тај закон је Закон о приватизацији који је у члану 41а прописао разлоге због којих се уговор по самом закону сматра раскинутим, ако ни у накнадно остављеном року за испуњење који даје Агенција за приватизацију купац не испуни преузете обавезе. Агенција за приватизацију је уговорна страна код продаје капитала субјекта приватизације, која је овлашћена да закључује уговор и врши контролу испуњења обавеза, па самим тим и да као уговорна страна у смислу члана 124. ЗОО раскине уговор.

Неоснован је и навод ревидента да је за испуњење обавезе инвестирања било довољно да су се спорне машине налазиле у власништву субјекта приватизације и да служе обављању претежне делатности. Ово са разлога што обавеза инвестирања у основна средства која служе обављању претежне делатности за коју је субјекат приватизације био регистрован на дан одржавања аукције имајући у виду и обавезу обезбеђивања континуитета пословања у року од 3 године од закључења уговора, подразумева како инвестирање у набавку основних средстава тако и стављање тих средстава у функцију претежне делатности субјекта приватизације. Стога за испуњење обавезе инвестирања није било довољно само набавити спорне машине које би се водиле као власништво субјекта приватизације и које по својим техничким карактеристикама служе обављању претрежне делатности субјекта приватизације, већ су исте морале бити

стављене у функцију обављања те делатности, што овде није био случај иако је тужилац у обавештењу првотужене Агенције о извршеном инвестиционом улагању упозорен да исте морају бити стављене у функцију обављања претрежне делатности субјекта приватизације.

Неоснован је и ревизијски навод да је у току поступка дозвољено туженом првог реда да у потпуности измени основ по коме је извршен раскид уговора имајући у виду да је обавештењем од 30.04.2010.године који је претходио обавештењу о раскиду уговора тужилац обавештен о постојању разлога за раскид уговора сагласно клаузулама 5.2.1. Уговора који се односи на обавезу инвестирања, 5.3.2. Уговора који се односи на континуитет пословања, те непридржавања социјалног програма. У обавештењу о раскиду уговора тужена Агенција се позвала на обавештење о остављању последњег накнадног рока од 30.04.2010.године понављајући разлоге за раскид уговора због неинвестирања у складу са одредбама уговора и необезбеђивању континуитета пословања, што је и у току поступка утврђено да је био основан разлог за раскид спорног уговора.

Према одредби члана 41б тада важећег Закона о приватизацији, средства остварена од продаје капитала у поступку приватизације уплаћују се на рачун Агенције (став 1.). Средства из става 1. овог члана после измиривања одређених трошкова и потраживања уплаћују се на уплатни рачун буџета Републике Србије. Купац, овде тужилац, је у уговорном односу са Агенцијом за приватизацију како предвиђа Закон о приватизацији у одредби члана 41. Купац није у уговорном односу са Републиком Србијом и њеним буџетом. Стога за повраћај датог након раскинутог уговора о продаји друштвеног капитала пасивно легитимисана је Агенција за приватизацију као уговорна страна из раскинутог уговора сагласно члану 132. ЗОО, без обзира што се уплаћена средства више не налазе на њеном рачуну. Међутим, пасивна легитимација Агенције за приватизацију у конкретном случају не значи и основаност захтева тужиоца за враћање датог по раскинутом уговору о приватизацији, а сагласно одредби члана 41а Закона о приватизацији и члану 7.2. Уговора.

На основу свега исложеног, те како не стоје ревизијски наводи тужиоца на основу члана 405. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**